

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Június' 18dikán, 1822.

Éjszakamérikai egyesült Státusok.

A' National-Intelligencer, az egyesült Státusoknál lévő Spanyol Követ D. Joaquin de Anduaga', és az Amerikai külső dolgokra ügyelő Státus-titoknok Adams Úr', az Amerikai insurgált Spanyol Coloniák függetlenségének megismeréséről, egymásközt váltott intereszsans leveleiket közli. A' Spanyol Követ levele vagy protestatiója az említett megismerés ellen ím ez:

Washington Mártz. 9d. 1822.

„A' mai National Intelligencerben, a' Spanyol Amerikai insurgált Igazgatásnak megismerését illető jelentése a Praesidensnek engem nagyon meglepett. Ki hitte volna, hogy a' barátságának számos jelei, melyeket Spanyol Ország, Éjszakamérika iránt mutatott, egy nevezetes tartománynak (Floridának) általengedése, az Éjszakamérikai polgároknak a' Spanyol kereskedés ellen tett fosztogatásainak elfelejtése, s az Éjszakamérikai hajókázásnak engedett jussok imígy visszazonoztassanak? S nem méltán nevezedik e bánulásunk; látván hogy az Egyesült Státusok igazgatása, azon Tartományok felzúdulásának meg erősítése által is, melyek az Anya-ország-tól legkissebb sérelmet sem vettek, sőt a' szabad Constitutziónak jótéteményivel kiáltattak, mennyire kész a' veszedelmes példa-adásra? Híjában minden parallela az Éjszakamérikai Státusok s a Spanyol

Coloniák közt. Az elnyomatott Tartományoknak van jussok lánczaiknak lerázására, de nem illeti ezen jus az olly Coloniákat, kiket szabad nemzetek' rangjára akarunk emelni, s az Anya-orzággal szorosan egybekapcsolni. — De tegyük-fel, ha csak egy szempillantásnyi időig is, hogy a' Morálnak meg kell némúlni a' Politika előtt, micsoda just adhat így is a' Spanyol Amerikai új Igazgatás' állapotja az illy megismerésre? Buenos-Ayresben Anarchia uralkodik, a' Despoták minden nap változnak. A' pártitűk' seregétől elfoglalt Peru Fő.városa' kapujai előtt, még most is a' lakosok egy részétől pártfogolt Spanyol sereg áll. Chiliben egy ember nyomja a' nép' akaratját, s erőszakoskodásai hirtelen fordulást fognak magok után vonni. Tierra-fermán még mind Spanyol zászlók lobognak, s az insurgált Generálisok visszavonásban élnek tulajdon földijeikkel, kik inkább kívánnak egy szabad Nemzet' tagjai mintegy csudafinak rabszolgáji lenni. Mexicóban nincs Igazgatás' s az ottani főbék' Spanyol Ország elibe terjesztett kívánságoknak kimenetele még nem tudatik. Hol vannak tehát a' megismerendő Igazgatások? Hol a' kezesség állandóságokról? Hol az a' bizonyosság, hogy a' Spanyol Orzággal való ismét egyesülést óhajtó többség győzni nem fogna? Hol végre az Egyesült Státusok' azon jussa, melly szerint olly lázzadást hirdessenek törvényesnek, melynek indítóokai olly híjábavalók, s kimenetele még olly bizonytalan? Ha valósággal ollyan állapotban volna Délamé-

rika, mint a Praesidens lerajzoló, az új Igazgatások' állandósága annyira megfundált, a Spanyol Országgal való ismétegyesülés annyira lehetetlen, s a megismerésnek kívánságai olly igazságosok volnának, mint az említett jelentés tartja; az Európai hatalmaságok bizonyosan el nem mulasztották volna kereskedési intereszszéből, hogy ezen nevezetes Státusoknak barátságát, függetlenségeknak megismerése által, ne igyekezzenek megállapítani. De a dolgoknak mostani állásában, a kimenetelnek bizonytalansága s a szövetségeknak tisztelése, tartóztatja őket olly gyaláznak elkövetésétől, mellynek hasznai kétségek, gyűlöletessége bizonyos. Illy gyaláztatot fog Éjszakamérika Spanyol Országon tenni, hogy ha a jelentésben ajánlott megismerés végrehajtatik. Bámulni fogja a maradék, hogy egy olly Igazgatás, melly iránt Spanyol Ország legtöbb jeleit adta a barátságának, ellene legelsőben tett olly lépést, mellyet csak ellenséges hatalomtól várhatni; vissza fog hangozni minden Spanyol szívében azon jelentés, s egy illy váratlan hírnek hallására a Király szomorúságba fog merülni. Azért is én kötelességemnek ismerem, hogy az insurgalt tartományok Igazgatásának, az Egyesült Státusok által való megismerése ellen protestáljak, a mint ezennel protestálok is és ki nyilatkoztatom, hogy ezen megismerés, Spanyol Orzágnak a nevezett Tartományokhoz való jussát, sem most, sem jövőben nem fogja gyengíthetni, s azon eszközöket felfüggeszteni, mellyek által azokat többi birtokaival egyesíthesse. Hízlekedem magamnak azzal, hogy ezen fontos okok arra fogják birni a Praesidens Urat, hogy a javallott czélzásokat felfüggeszse, s ezzel vagyok

Joaquin de Anduaga."

John Quiney Adams Státustitónok, következő választ adott a Spanyol Követnek:

Washington, Apr. 6d. 1822.

„Excellentziádnak Mártz. 9d. költ levelét tüstént általadtam a Praesidensnek, ki azt fontolóra vévén, nekem meghagyta, hogy válaszomban, az Igazgatószekek azon egyenes ohajtását jelenteném, melly szerint a Spanyol Országgal való barátságos egybeköttetést megtartani kívánja. Elleneállhatatlan bizonyságai ennek, az Egyesült Státusoknak mind politikai mind kereskedési tekintetben való magokviselete Spanyol Országra nézve; azon részvétel, mellyel Uraságod annak jáva iránt viseltetik, és az az öröm, mellyel Uraságod annak minden erejét, mellynél fogva függetlenségét az idegen befolyástól megtartani kívánja, úgy jussait is, mellyeknél fogva magát kormányozhassa, szeme előtt tartotta. — Minden kérdések, mellyek valamely Nemzetnek függetlenségét illetik, két fundamentomon épülnek, u. m. a jussom és tettem. Az első a Nemzetnek határozásától, utóbbi, a határozásnak végrehajtásától függ. Ezt a just mostanában, mind az Európai Spanyol Nemzet, mind több Amerikai Tartományok, mellyek két s három század olta Spanyol Coloniák voltak, gyakorolták. Az Egyesült Státusok szorgalmatosan elkerülték ezen lázzadásokat követett visszázkodásokban való részvételt; a Nemzetek azon jussát, hogy Constitutiójokat megtartsák vagy változtassák, tekintetbe vették, s ha fegyverre került a dolog, szoros neutralitást tartottak. A polgári háború azonban, melly néhány esztendőök olta Spanyol Ország és az Amerikai Coloniák közt uralkodott, megszünt. A Spanyol Hadvezérek és Vice Királyok, magával Columbiával, Mexicóval

és Peruval is, függetlenség' kihirdetéséhez hasonló szövetségeket kötöttek, az alatt midőn a' Plata vize folytában és Chiliben esztendőök oltá sincs egy hatalmasság is, melly magát a' lakosok által kihirdetett függetlenségnek elleneszegezhetné. Ily környülfállások közt, távol lévén attól, hogy a' Politikát hívják tanácsúl, mellynek erkölcsisége kétséges lehetne, legelső kötelességek volt az Egyesült Státusoknak, hogy azon Nemzeteket függetleneknek ismerjék, kik miután függetlenségeikhez való jussokat hibizonyították volna, azt minden ellentállás ellen oltalmazták 's megtartották. Ez a' megismerés nem gyengítheti Spanyol Országnak jussait, 's nem akadályoztathatja az olly eszközökhöz nyulását, mellyek által azon Tartományokat többi Státusaival újra egykehapcsolni igyekszik. Ez csak a' tudvalévő meglett dolgoknak egyszerű megismerése 's olly czélből történik, hogy a' magokat constituált Nemzetekkel olly politikai 's kereskedési irányosságok köttessenek, mellyeket egymás közt fenntartani minden keresztyén és palérozott népnek kötelessége. — Nem leszzen szükség Excellentiáddal olly történeteket vitatni, mellyek felől egészen másként látszik tudósítva lenni, mint Igazgatószékünk, 's a' mellyek mindenek előtt nyilván vannak, sem azon nevezeteket nyomozni, mellyeket Uraságod Déljamerika' lakosaira ruházott. Nincs kétségünk abban, hogy Uraságod Igazgatószéke, mind ezen dolgoknak rövid időn pontosabb ismeretére fog jutni, 's — mint a' több Európai Hatalmasságok, — az Egyesült Státusok' példaadására iránt színiolly engedőséget fog mutatni, mint a' mellyel, Uraságod' állítása szerint, utóbbi Státusoknak kötelességből es Politikából kellenék Spanyol Országhoz viselkedni. Az Egyesült Státusok olly reménységgel vannak, hogy

rövid időn bekövetkezik azon időpont, mellyben minden Spanyol Országgal szövetséges Hatalmasságok 's maga Spanyol Ország is, nemcsak hogy megismerik az Amerikai Nemzetek' függetlenségét, hanem meg is győződnek a' felől, hogy Spanyol Ország' javára, ezen megismerésnél semmi hathatósabb eszköz nem lehet. Vagyok

John Quincy Adams."

Francia Ország.

A' Liberálisoknak, közelebbi levelünkben említett zenebonáskodásáról így ír az Etoile című Párizsi Ujság: „Jó eleve híre futott, hogy a' Liberálisoknak gazsága, az ifjú Lallemand' (így hívták a' harmadéve megöletett tanúlót) halála napját arra fogná használni, hogy nyughatatlan-ságot 's scadalumot szerezzen. Az ez iránt tetetett rendeléseknek szükséges voltokat hibizonyította a' következés. Meri jóllehet tudva volt, hogy a' Tiszti-hivatalok' tilalmánál fogva, Lallemandért semmi gyászpompa nem tartathatik, mindazáltal számos Tanúlók 's egyéb személyek is, a' mint gondolhatni, a' liberalis Ujságok' hirdetményei által elragadtatván, a' Sz. Jakab fertályában 's más helyeken egybese-reglettek. A' Sz. Eustachius templomához jöven ezek, annak ajtajit zárva találák, mellyért islármázni kezdettek. Ekkor megjelent Constant Benjamin Úr, Thiers Úrtól kísértetve. Csudálkozott a' tiszteletre méltó Deputatus Úr, hogy az ajtók csukva vannak, 's azon merészségre vetemedett, hogy megnyitvatások iránt parancsolatot adna; de a' mellyre a' Policziói Tisztek nem ügyeltek, 's Constant Úr odébb állott, követvén ötet a' népnek kiabálása. Elüzetvén az Ifjak a' Sz. Eustachius temploma elől a' P. la Chaise temető felé vonultak (hol Lallemand fekszik). De újtök-

ban a Gend'armee, Osztályos Kommandáns d'Andre vezérlése alatt, megtámadta őket 's sokakat megszábdalt. Utóbb új csoport gyülekezett a Sz. Genoveva-piaczára, de a' melly minden nagy munka nélkül szélytveretett. Néhány katonák 's Policziai Tisztek is megsebesítettek. Nyolcz személy fogságra jutott.

Török Birodalom.

Konstancz inápolyból Máj. 25d. A' Romazant (Törökök' Böjt-Havát) megelőzőtt napokon, tíz eddig fogságban ült Sciobeli előkelők, és harmincz, az Insurgensekkel való egyetértéssel vádoltatott személyek végeztek ki. A' leggazdagabb Frankus Házakkal lévén ezen kivégzetteknek egybekötetések, szomorú sorsok érzékeny részvételt indított.

A' Görög Insurgenseknek gyalázatokra szolgáló Sciobeli támadás' kegyetlen folyását, és annak kiütését nyomban követő környülállásoknak kell tulajdonítani. Senki sem várta ezen támadást; maga a' Porta sem hihette előre ellenségeinek ennyire lezendő vetemedéseket. Minekutána az első csapást szerencsésen tették az Insurgensek; az őrző-sereg, 's a' sziget' Török lakosai ellen hallatlan gonoszságokat követtek el; mellyek ugyan a' kevély győzelemmel együtt szoktak járni, mindazáltal egy illy vakmerő, és jól el sem gondolt támadás' első kezdetében, a' kétségbeeséssel határos dühösség' legfelsőbb grádusára mutatnak. Az Admirálisnak a' békéllés 's magokmegadása iránt tett javallatinak a' Görögöktől egyenesen való visszavetése, a' békeköteteknek meggyilkoltatása, és végre a' magok erejében való vak bizakodás, a' lehetőségig feltekerte a' Török seregek' makacs büszkeségét, és boszúkívánását; nem most tudjuk pedig először, mit lehet várni bárdolatlan

emberektől, ha azok indúlatjaiktól elragadtatnak. Már most, sem személyes tekintetre, sem fáradszátlan igyekezete által nem tud a' Kapudán-Basa a' zajnak gáttat vetni. A' hús, úgy nevezett Mastix-falukon kívül, mellyeket az emberiséget tisztelő Európai Consulok' munkássága, az oda futott szerencsétlenekkel együtt minden bántástól megőrzött, az egész sziget porig égettetett; a' 100,000-ret haladott lakosoknak egyik fele elveszett, vagy nem tudni hová enyészett-el, más fele talán egy emberkornál tovább minden földi javaitól megfosztatott.

Ezen rettenetes inség' szerzőji, ha mindjárt a' legtisztább indítóoktól vezéreltettek volna is, minden esetre méltó utálatot vonnak magokra a' világ előtt, vétkes gondolatlanságokért, mellynél fogva, — az erőket, eszközöket és következéseket fontolóra nem vévén, a' nélkül hogy tartós hasznót csak gyaníthattak volna is, sőt ellenben csak nem egész bizonyossággal elláthatták, hogy egynéhány órai hiú győzedelmeket egy egész népnek végső veszedelmével vásárolják meg, — mindezek, mondom, ellent nem állván, olly istentelen szándéokra vetemedtek. Így ítélnék erről közönségesen. Magok azok, kik a' Görögök' pártütését magában véve, igazságosnak és dicséretre méltónak tartják, meg nem múlnak azon kérdésre, ha valyon a' Török Uralkodás legterhesebb igája századok alatt is nyomhatta volna olly mélységre ezen szerencsétlen nemzetet, mint vélt szabadítójinak esztelensége, kevés hónapok alatt süllyesztette?

Különös megjegyzést érdemel, hogy a' dolgok' mostani borzasztó állapotja, hogy Scio' elpusztíttatása, hogy magok a' fővárosban közelébb esett halálos büntetések sokkal kevésbé érdeklették a' Görögöket, mint ezen Tartományoknak minden egyéb

rendű lakosait. Úgy látszik, hogy ezek mindent megátalkodott hideg vérrel néznek; a' részegítő remény kigőzölgött, s azt a' mindeneikre elhatározott kétségbeesés váltotta-fel, melly meszsziről talán vitézi bátorság' képeben ragyog, de közlőrl szívszagató. Ez sok egyébkint nem képzelhető jelenéseknek kuicsául szolgálhat.

Ki hinné, hogy csak nem általellenben Scio' füstölgő omladékival, Mitylene szigetében kiüthetett a' pártütés zászlója? És még is czélt ért egy rakás dühös Ipsariota, hogy ezen szigethen is megnyitotta a' feneketlen mélységet, melly a' Török hadi-erő' közeledésével majd mindent bényel.

Még bizonytalan, hogy merre fog a' nagy Török Flotta ereje fordíttatni, most Számoszba, majd Tinébe, és Ipsarába várják rettegéssel. A' Görögök hajójikba vetik legfőbb bizodalnokokat, akár viadalra akár szaladásra kerüljön a' dolog. Több száz hajójik, s azok közt számos gyújtó csajkájik vannak, mellyekkel gyakran igen közel eveznek a' Flottához. Itt némelleyek nyughatatlanok az iránt, hogy a' dolog, e részben kedvetlen következeseket húzhatna maga után; mindazáltal a' Kapudán-Basa okosságát, s characterét elegendő kezességnek itélik.

Egyébiránt két hét olta, egy másik Osztálynak a' Flottához lejendő csatoltatásán nagy szorgalommal dolgoznak. Nagy számú Jantsárok esdekelve kérték a' Szultánt, hogy őket, mint önvállalkozottakat, a' szárazon való szolgálatra fordítaná. Kérésekre azonban e' lett a' felelet, hogy a' Szultánnak szárazon való szolgálatra fordítandó önvállalkozottakra semmi szüksége, minthogy most csupán tengeri hadakról gondolkozik. Azonnal elfogadták a' Jantsárok a' tengeri szolgálatot. A' Bosphorus' két partjain, verbuáló zászlók út-

tetvén-fel, kevés idő alatt annyi ember került, a' mennyi csak kell a' mostani expediziohoz. Ha ezen második Osztály is a' tengerre indul, csupán egy Linea-hajó marad az idevaló kikötőben.

Morea', s a' szomszéd Tartományok' állapotjáról keveset vagy semmit sem tudunk. Annyi bizonyos, hogy a' 450 ágyuval erősített és hosszas időre elég eleséggel rakott Napoli di Romania erősség, kevés hónapokkal ezélt szerencsétlenül próbált ostroma olta, sem Modont, sem Coront, sem Patrast nem fenyegeti veszedelem. Úgy mondják, hogy a' Corinthusi Capitulátziót az Insurgensek néhány hetekig megtartották, de továbbá a' Tripoliczai borzasztó goncszságokhoz hasonlítható környülállások között felbontották volna.

Macedoniában folyvást tart a' pusztítás és vérengzés. Az odaváló Insurgenseknek Vezére Diamandi, mint tudva van, megvérettetett. Ekkor Diamandi maradécsapatjaival Niaustába (Agostos) szaladt, hova valami Zaffiraki (ki magát Achillesnek nevezi) nevű ember vette-bé magát. A' Szaloniki Abullobad Basa-három nála fogságban volt Papot küldött Zaffirakihoz, azon intéssel, hogy adja-meg magát. Felelet helyett, ő megölette a' Papokat. Azután egy Tiszt által tétetett próbát a' Basa: de annak is hasonló kimenetele lett. Erre maga a' Basa ütött Niaustára, hol 5000 háznép veszett-el, a' város pedig földig lerontatott. Zaffiraki 70 követőjivel elfutott, megöldöstetyén elébb az ostromlotaknak feleségeit és gyermekeit, hogy Török kézbe ne essenek. Fanatismusból származott dühösségnek még illy példája nem történt.

Tegnap érkezett egy Tatár Curschid Basától. Ezen Vezérnek eddig volt vesztegléséről különféle gondolattal vannak

az emberek. Annyit tudni az ő tudósítá-
saiból, hogy 12 Moreai Követ kereste meg
Janina mellett lévő fő szállásán, kik so-
kára alkudoztak vele, melly alkudozásnak,
Tripolicza megvétele oltá a Moreaiak fog-
ságában lévő s onnan nagy summa pénzel
kiváltott Bása familiájának sorsán kívül,
egyébb tárgya nem lehetett.

A külső Hatalmasságokkal folytatandó
háború várása nagyon nevelte ezen Biro-
dalom bajait. Mert az, egy felől az Insur-
genseket sok vakvamerő tettekre vezette,
mellyeknek kivitelére külső segítség re-
ménylése nélkül, nem lett volna elég bá-
torságok; más felől pedig az Uralkodó-
szék rendszabásaiban több ízben káros bi-
zonytalanságot okozott.

Spanyol Ország.

A *Moniteur* következő híreket kö-
zül Barcelonából Május 22dikéről: „Szám-
os levelek érkeztek ma Cerverából; s
különböznek az ezen város körül esett üt-
közet környüállásainak előadásában, de
annyiban egyeznek, hogy az ütközet igen
véres volt, s egy fél sem adott a másiká-
nak pardont. Az Arragoniai seregeknek
Kommendáns-Generalisa irá Polgári Kor-
mányozónknak, hogy kegyetlen vagdalko-
zások közt nyomult-be Cerverába. Az
Indicator szerint az Insurgensek ekkor
400 embert vesztek. Cervera kiperdál-
tatott. Az Abrisbali Pap megöletett, s
gyilkosa még nem tudatik. Egy falunak
Papja s Alcadéja (Birája) meglövettek, mi-
vel a parasztokat lázadásra készítették. —
Mosen Aaron újra rekrutákat gyűjt; Má-
jus 21d. Sauban mutatá magát egy ban-
dája, hol egynéhány örüt vett, s jó árat
adta. — Május 18d. Kapitány Mamas, Man-
resából 50 emberrel ment azon Insurgen-
sek recognoscirozására, kik magokat Ca-
stellage táján mutogatták. De alig jött ki

a faluból, midőn 350 fegyveres ember
véré-körül, kikről csak a sebes futás ment-
hető-meg. — Tortosa vidékén egy új In-
surgens vezér jelene-meg, ki Ampostába
Gadallba, la Galerába s Aldecomaba jö-
vén, a lakosoknak egy részétől enthu-
asmussal fogadtatott. — A 900 emberből
álló Sappeur-Batallion, Alcalá de Henares-
ből sebes marsban indult Arragonia felé;
a VII Ferdinand Regimentnek egy Bata-
liona s a Saragossai sereg, az Insurgen-
sek ellen harczoló osztályok erősítésére
fognak a hír szerint menni. Azt mond-
ják, hogy az Aszturiai Regiment Kom-
mendása, Cervera alatt elesett. — A Bar-
celonai Diarium jelenti, hogy Bergá-
ban 800 Insurgens van, s még 400 ember
segítséget vár. A Taragoniak nem akarták
megengedni egy Barcelonából jött Bata-
lionnak elevezését; de a melly még is al-
kalmasint megesett. — Vichben fogságra
vettett egy gazdag mezei ember, ki a
Texidor de Planata bandája számára ver-
buált; ezen városban nem találunk párt-
fogast a Liberalisok. — Figuerasi, Gironai,
és Ravollai levelek után, Misas a San
Lorenzo de Mugai Insurgenseket vezéri,
különböző levelek pedig más Vezért em-
litenek; de legyen az bár akárki, annyi
bizonyos, hogy az említett helyen 400
ember van.

Nagy Britannia és Irlandia.

A szükség, nyomoruság és kétség-
beesés Irlandiában legfelső grádusára há-
gott. Az Irlandiai és Anglus levelek ezek-
nek iszonyú leírásaikkal telnek-el. A Mayo
Grófságbeli Biztosság jelentése így szól:
„Szerencsétlen Grófságunkban ezerekre
megy ezen szempillantásban az éhségben
és rothasztóhidegben elhaltak száma. A
kétségbeesés mindenre ráviszi a szegény-
séget; berontanak a házakba eleséget,

rabolják a mezőkről a bárányokat. Úton útfélen hever az éhel holt ember. Csupán ezen Grófságban 70,000 (negyedrésze a népességnek) ember szenved minden nap szükségét, s ezek még egy tized részét sem teszik az Irlandiai szerencsétleneknek.

Marquis Wellesley az Irlandia szegények számára 500 font Sterlinget ajánlott.

Brasília.

Az Ernest nevű postahajó, mely Bahiából Liverpoolba érkezett, onnan Apr. 10dikéig terjedő híreket hozott. A Portugallus seregek még mind birtokában valának a Városnak; de mind a mellett is féltő, hogy a lakosok új próbát tesznek, mellyért is minden Brasíliai Katona-tisztek fogva tartattak, s nincs is kinézés szabadságokra. A kereskedési környüállásokra nézve kedvezőbbek a hírek. Új-Szetlandból Bahiába egy tengerikutyabőrrel s halzsirral terhelt hajó érkezett.

Június 17d. Bécsben, a Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 79 7/20; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 39 3/4; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. Conv. P. —; Ugyan az 1821ről 100 forint C. P. 98 4/8; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 ftért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-Banko Obligációk 2 1/2 pCtmal 37 1/4; 100 forint Conv. Pénz 250 f. V. Cz-ban. — 1 Bank-Aktzia 768 1/4 f. C. P.

Magyar Ország.

Az Úrnapi Processio mind Budán mind Pesten szép kedvező idővel igen nyesen ment végbe. Budán a Primás Herczeg vezette, ki elébb számos egyházi szolgálatlalt nagy Misét mondott a fő Plebánia templomában, mellyen Ő Cs. K. Fő Herczege Országunk Nádor Ispánja, Ferdinand Kir. Fő Herczeg Magyar Ország

Fő Hadi Kormányozója, mind ketten Magyar Generalis öltözetben jelen voltak; nemkülönbén megjelentek a Cs. K. Titkos Tanácsosok, a Politikai, Törvényes és Hadi Fő Hivatalok, a Nemes Vármegye, a Fő Város és Kir. Univerzitásbeli Magistratualisok; a Plebániák, Czehek, és mind a Deák mind a Nemzeti Iskolák. A Granatéros Batalionok a parade-piaczon állottak ki az egész Generalissággal. Mind a Mise fő részeire, mind a Processio közben adott négy áldásokra, a bástyákon lévő ágyúkból lövöldöztek. Az egész népnek nagy lelki épülésére volt, hogy a Fő Herczegek, s a Cs. K. Titkos Tanácsosok a Szentséget égő fáklyákkal kísérték. — Pesten a Processiót Nagyságos és Fő Tiszt. Marich János Úr, Fejérvári Kanonok, Esztergom Mezei Boldog Aszszony Apátura és a Mélt. Királyi Tábla Praelatusa vezette. Itt is a Czehek, a Külső-városi Plebániák, a Gymnasium és Univerzitásbeli Tanulók, és Tanító Urak, diszes Nemzeti öltözetekben zászlókkal előzték meg a Szentséget, a Város Magistratusa pedig minden Tisztviselőkkel kísérte. A Szentség előtt és utána egy Osztály Granatérosság ment; a Városháza piaczn pedig a Nemes Herczeg Eszterházy Regimentjéből egy Batalion tisztelkedett, melly a Mise alatt és a Processio végével szokott lövéseket tett; ezenkívül a Duna-parton lévő mozsarak mind a Mise, mind az Áldás-adások alatt durrogtak.

Buda. Ferdinand Ő Kir. Fő-Herczege, Országunk Fő Hadi-Kormányozója f. h. 7d. Sárváron keresztül Bécsbe ment, honnan Carlsbadba szándékozik.

A Nemes Marczibányi Familiának, a Magyar nyelv gyarapítására tett Intézete, T. N. Pest Vármegye és a Magyar Nemzeti Múzeum felvigyázása alatt lévén, mint-hogy az arra ügyelő Deputatióknak Tagjai

meghevesedtek, Mélt. Szűgyenyi Szűgyenyi Zsigmond Personalis és Administrátor Úr Ő Nagysága, a' f. h. 5d. kezdett Gyűlésnek folytatában, ugyan azon Deputatióknak újabb Tagjaivá nevezte: Mélt. és Fő Tiszt. Madarassy Ferencz, Anzarai választott Püspök Urat, Egri Kanonokot, Cathedr. Archi-Diaconust; Cs. K. Tanácsost és a' Fels. Fő Törvényszéknek Assessorát; nemkülönbön Mélt. Széki Gróf Teleki József Urat, Cs. K. Kamarást és a' Magyar Kir. Helytartó Tanácsnál Tisztb. Titoknokot, valamint Tek. Bárczay Pál Urat, T. N. Pest Vármegyének Első Vice Ispánját, kik közül a' két utóbbi, mint jelenlévők, már ülést foglaltak azon gyűlésben, melly Nagy Mélt. Aszódi Bárá Podmaniczky József Ő Excellentziájának, ezen Deputatio rendszerint való Praesesének előléte alatt, f. h. 9d. tartatott.

Veszprémben f. h. 8d. az egész Városnak nagy szomorúságára, gyászos egyházi pompával temettetett. el Fő Tiszt. Hornyik János Ur, Babolcsai Boldog Asszony Apátura, a' Ns. Káptalan Lectora és Kanonokja, T. N. Veszprém, Szala, Somogy Vármegyéknek Tábla-Birája, érdemekkel teljes életének mintegy 70d. esztendejében. Őtet, mint tökéletes életű férjűt kiki tisztelte, és mint egyedül mások javára élt embert csudálta is; mert ő minden jövedelmeit, úgy szólván, a' szegényekkel osztotta-meg, és kivált az 1816-diki szükségben, magát majd mindentől megfosztotta, hogy a' szegényeket táplálhassa. Ő mindenkor, tulajdon költségén szegény sorsú tanulókat nevelt, és nagy áldozatokkal templomokat építtetett vagy ékesíttetett.

Czegléd Mező-városában, f. h. 3d. tette-le az ott, 1353 oltá fennálló R. Catholica Anyaszentegyház, a' Szent Háromságának szentelt új templomának fundamentomát, minthogy az eddig volt templom mind az hogy romladozó félben volt, mind pedig elegendő bősséggel nem bírt a' nevedezett hívek befogadására. Az ezzel járó czerimóniákat, Vice Archi-Diaconus s helybeli Plebánus Fő Tiszt. Nagy György Ur, a' Helvécziai és Augustzai Vallástételt követő Ekkleziái Tiszt. Predikátorainak keresztyén atyafiságos jelenlétebben, s az öszveséges Uradalmi Tiszt. ség és Városi Tanács előtt, szokott szer-tartással vitte végbe.

✓ E r d é l y.

A' jelesebb Színjatszókknak megisztetésekről a' Külföldön sokat hallunk, s közelébb a' XXXVII Számú M. Kurirban is jelentetett, hogy Ő Cs. K. Felsege, Cs. K. Színjatszó Lange Józsefet 50 esztendő alatt tett Dramaticus Művészi érdemeiért, a' Polgári tisztességnek nagy arany Medaliájával inéltóztatá megajándékozni. De Nemzetünk sem marada ele részben is, s örömmel jelentjük, hogy tavaly, az Erdélyi Fels. Kir. Gubernium Júnus 20d. 5424 szám alatt költ Rendelésének következésében, T. N. Közép Szolnok Vármegye, Aug. 4d., Zilahon, Mélt. Hadadi Bárá Vesselényi József Ő Nagysága' előléte alatt Marchalis Széket tartván, ott Ns. Murányi Zsigmond Ur, a' Székes Fejér Vármegyei Nemzeti Színjatszó Társaság' egyik igen érdemes Tagja, Tábla-Bírói ranggal tiszteltetett-meg s azonnal fel is eskettetett.